

Hírlap-árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 „
Negyedévre	3 „
Egy órára	1 „
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 278. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felsó-
lamlások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-55 szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételével.

Az európai béke.

Nagybecskerek, szeptember 18.

A magyar állam alkotmányának helyreállítása óta, a mely államnak Szent Istvántól öröklött, ezer éves mult által dicső koronáját Ferencz József lovagias királyunk most újabb fényre emelte, felső urunk Magyarország koroná királyá még sohasem küldött egész Európának oly világos békeüzenetet, mint éppen ezuttal. Korábbi trónbeszédében még meg kellett említeni a nemzetközi politika egyes kérdéseit. Még évekkel ezelőtt elkerülhetlen volt a megemlékezés a baráti szövetségekről a ama nagyhatalmak- és uralkodókról, a melyek s a kik a béke védelmére hű barátságban egyesültek Ausztria-Magyarországgal. Ez az egyesülés, mely senkit sem fenyeget, hanem ellenkezőleg minden államnak, mely a békét őszintén akarja, a legáldásosabb szolgálatokat teljesíti, ma is fennáll.

De még egy további haladásról is szólnunk kell, melyért az európai diplomácia főleg királyunknak és az ő apostoli békepolitikájának tartozik hálával. Ma nemcsak azok a nagyhatalmak kelnek sikra a béke fenntartása mellett, melyek szerződéssel kötelezték magukat erre. Más nagyhatalmak is, mint különösen Oroszország, a mely a legőszintűbben békeszerető Sándor csár alatt királyunk konzervatív nemzetközi politikájához csatlakozott, szintén a legörvendetesebb egyetértésben vannak Európa összes népeinek hatalmas akaratával, hogy megőrzik, megvédik és a közlekedésben megerősítik a béke megbecsülhetlen áldásait. Ezért az áldásos haladásért ő felségét és Kálnoky Gusztáv gróf külügyminisztert feltétlen és őszinte elismerés illeti meg.

Ezt az elismerést, az osztrák és magyar monarchia tekintélyének előnyére,

nemcsak mi magyarok, hanem Európa leghatalmasabb uralkodói és államférfiai is ki fogják fejezni. Ily értelemben örvendetes hírkép-n kell értelmezni, hogy ő felsége a delegációkhoz intézett beszédében kijelenti, hogy a köztünk és a többi nagyhatalom közt fennálló igen barátságos viszony feljogosítja a népeinek jövőjékepen szeretett királyunkat ama reményre, hogy soha nem nyugvó atyai gondoskodását és tevékenységét jövőre is népei boldogításának szentelheti. Ép így, különösen a magyar nemzetre, a mely békében akar az ezeréves magyar állam előrehaladó kulturális kiépítésén dolgozni, a legbecesebb fontossággal bír ő felsége következő kijelentése, a mely a legnemesebb egyszerűségben ekként nyugtatja meg a béke minden barátját:

„Élénk megelégedésemre szolgál, hogy a béke fenntartása és erősödése iránt a közöstudott bizottságoknak legutóbbi együttléte alkalmával kifejezett meggyőződés a mai mindinkább nyugodt európai helyzetben érvényesült.”

A magyar állam tekintélyére a külföldön, előkelő diplomaták nyilatkozata szerint, különösen előnyös, hogy már hosszú évek óta nemcsak a magyar kormány, hanem a magyar parlament is pártkülönbség nélkül fáradhatatlan energiával támogat minden békétörekvést. Az irányadó külföldi államférfiak közül tehát ma már senki sem kétkel, hogy a magyar nemzet a békepolitika legőszintűbb hívei közé tartozik és hogy a magyar állam jólétének, politikai hatalmának és befolyásának haladása csak előnyös minden európai érdekre.

A lengyelek és a magyar sajtó. Lembergben, a politikai körökben csodálkozást keltett, hogy egy budapesti lap a panasz és féltékenység hangján irt azért, hogy ő felsége a

lembergi kiállítás sikere és a galicziai lakosság szeretetének és hálájának demonstrálása felett meleg szavakban adott kifejezést megelégedésének és atyai elismerésének. Irányadó lengyel politikusok egy tekintélyes magyar újságnak ezt a féltékenység nyilatkozatát teljesen megfoghatatlannak és igazolatlannak tartják. Ő felsége Magyarországon szintén és pedig gyakrabban, hasonló szeretettel teljes atyai háláját fejezte ki a királyhű, lovagias hódolatért, melyet a magyar nemzet királyának szentel. Irigységtől ment örömmel vettek mindig tudomást Lengyelországban az uralkodó kegyének és hálájának minden kifejezéséről a magyar nemzet iránt, minthogy a lengyelek épp úgy, mint a magyarok, a kik iránt Lengyelországban testvéries barátságot ápolnak, dinasztikus hűségük és rojalista érzületük által kitűnő nép.

Az ifjucsek a delegációban.

Nagybecskerek, szeptember 18.

A „Correspondance de Pesth” egyik munkatársa hosszabb politikai beszédet folytatott több ifjucsek delegátussal, melynek folyamán különösen Kjafta a reicherathi képviselő, delegátus, az ifjucsek párt egyik legelőkelőbb tagja, következőleg nyilatkozott az ifjucsek viszonyáról Magyarországhoz:

„Tökéletesen helytelen, ha rólunk ifjucsehekről azt mondják, hogy ellenszenvünk lenne a magyar nemzettel. Ellenkezőleg, pártunk és szabadságszerető néptünk őszinte rokonszenvet érez a magyar nemzettel, már azért is, mert az szabadságszerető érzelmű és történelmi alkotmányát eleven valósággá tette. Rokonszenvünket abból is láthatja ön, hogy mi épen a magyarok példáját és energiáját akarjuk utánolni közjogi és nemzeti követeléseink megvalósításában. Mi a cseh államjogot ép oly történelmileg legitimnek tartjuk, mint a magyarok a magukét. Ausztria belpolitikájában természetesen ragaszkodunk ellenzéki párti állásunkhoz mindaddig, a mig politikai programunkat megvalósítottuk. Ha ez sikerül, be fogjuk bizonyítani, hogy a németekkel szemben is alkalmazzuk azt az igazságosságot, melyet a magunk számára követelünk és hogy nincs ellenszenvünk más nemzetek ellen, a kik nem akadályoznak bennünket jogaink elérésében.

A „TORONTÁL” TÁRGYAJA.

Az opium.

— Budiszev A. elbeszélése. —

Ast mondtam neki: „Ne lármasz és ved le a csizmaidat, Nastenka beteg, nyugalomra és csendeségre van szüksége! Szeges csizmaid úgy kopognak mintha vasból lennének!”

Arcom fel lehetett dülva a fájdalomtól, mert vaskos szakácsnőm elhalványodott és résztvevően sóhajtott, mikor elhagytam a konyhát.

Igen, Nastenka nagyon beteg, sokat szenved és az orvos opiumot rendelt számára.

Mikor megmagyarázta, hogyan használjam az orvosságot, ismételve mondogatta:

— Kérem csak vigyássa!

Oh Istenem, mintha vigyátsatlan tudnék lenni, mikor Nastenka életének megmentéséről van szó.

Most félrebeszél, lélekzete azonban egyenletesebbé vált, úgy látszik álomba merült. Ejszakákat virrasztottam át betegágyánál, most én is dolgozószobámba megyek és lepihenek.

De nem tudok elaludni.

Három év előtt legboldogabb voltam a halandók között: nül vettem Nastenkát.

Már akkor betöltöttem a 42. esztendőmet. Éppenséggel nem vagyok gazdag, mint könyvelő szolgálók egy irodában és száthatvan rubel a fizetésem havonként. Nem vagyok szép és ha a tükörbe tekintek, alacsony, izmos és pupos alak tükörződik abból vissza, görbe lábakkal és egy nagy fej, kurta nyakkal. Szürkés és sőd színe van az arcomnak és apró szétálló szemeim gonosszul tekintenek, gyanakodva és nyugtalanul. Mikor Nastenkát nül vettem, szememben öröm csillámlott fel és úgy éreztem, hogy jó angyalom

van velem. Mintha sötét erdőből mosolygó rétre léptem volna, úgy hittem, Nastenka a forrás tündérére.

Mikor nül vettem, ártatlan tizenhét éves leányka volt; öregnéjével lakott és lecsák adásából tengődött. Szegényesen ruházkodott és olyan szűk szabásokban lakott, hogy alig lehetett szobának nevezni. Én szép ruhákban jártam; bájos, puha fészkét rendeztettem be a számára. Es felemésztette megtakarított pénzeszkömet; volt boldogságom, mikor szép kedvesem örömtől sugárzó arcára tekintettem, a hogyan ott állt, a tükör előtt és szép ruhájában gyönyörködött.

Nem érdemeltem ilyen szerencsét.

Egy év múlva apává lettem. Gyermekeim olyan mint Ámor; éreztem, miként lopózott be Nastenkával együtt sötét szívembe, hogy megtanítson háromszorosan szeretni. Az anyát, a füt és az asszonyt.

Nemrég mindhárom a templomban voltunk, úgy képzeltem, hogy a jelenlevők mosolyogva néznek felém.

A fiacskám már szépen mondogatja: „Papa, Mama”. Komolyan kell a kiképzésére gondolnom. Magam fogom tanítani és előkészíteni az ötödik osztályra. Derék orvost nevelek belőle, a ki enyhíteni fogja az emberiség nyomorát. (Mi lehet ennél nemesebb?) Harmincz esztendő múlva, ha találkosnak velem az emberek, azt mondják majd: „Ez a Karablev Pál atya!”

Nastenka még mindig alszik. A falon keresztül hallom szabályos lélekzetét, mig fel nem ébred, addig én is pihenek.

„Szeretem és mindig fogom szeretni!” Emlekezem még arra a boldog napra, amikor ezt ket mondtotta. Már félve ismertük egymást. Egy napon ellátogattam hozzá, és azt az ajánlatot tettem neki, hogy lovagoljunk ki a város mögé. Elragadtatva egyes tt bele tervembe és

tiszta szemei ragyogtak az örömtől. Szegény még sohasem lovagolt jó lovakon.

Kinyargaltunk a rétre. Az est csendes volt és derült, mint a cseosemő álma s a leány szeme, aki mellettem lovagolt. Vidáman csevegett és beszívta a mezők illatát. Kérdezgette a tovaszálló madárkák nevét és a csapongó lepkéket nézte, a mint virágról virágra szállnak és megpihennek az illatos kelyheken. Szívem túlradott, hirtelen megragadtam kezét és azt utottam:

— Szeretem, legyen a feleségem!

Kirántotta a kezét kezemből, halálsápadtan, remegve ült sokáig és elfordította tőlem szép fejcskékjét. Mire gondolhatott e pillanatokban, talán sohasem fogom meg tudni és ez igazgató tesz, mert szeretném ismerni szívét és tudni minden gondolatát.

Mikor visszatértünk, azt rebegte:

— Beleegyezem, szeretem önt és mindig szeretni fogom!

Nem nézett a szemembe, talán attól félt, hogy szemei árulója vá lesznek.

Megragadtam a kezét és éreztem mint remeg kezeckéje az enyémben. Mitől félhetett?

Hasztalan izgatam magamat, erős leszek. Nastenka halk szavát hallom és hozzá sietek.

Oh Istenem erősíts meg, légy irántam könyörületes és segits megmentenem Nastenkát!

Mikor beléptem a betegszobába, Nastenka elvesztette eszméletét. Szemei lámban égnek, orcsái ki vannak pirulva és teste mégis borsong a hidegtől. Megragadja kezemet és beszélni akar. Én csitítom és vissza akarom fektetni az ágyba, de ő ellenszegül. Adjak-e neki opiumot? Az orvos azt mondta, hogy csak vigyátsattal.

Nastenka erősen szorítja a kezemet, arcsát arcomhoz érinteti, úgy lángol az, mint a tűs.

As ifjucseh-pártban soha sem gondoltunk arra, hogy csak a legcsekélyebb mértékben is beavatkozzunk Magyarország belügyeibe, mert mi sem tűrünk idegen beavatkozást. Ezzel azonban nem mondom azt, hogy megtagadjuk vagy elhallgatjuk természetes rokonszenvünket a magyar állam területén lakó szláv fajrokonaink iránt. Azzal szemben sem lehetünk közönyösek, ha felőlük oly információkat kapunk, melyekről itt nem akarok beszélni. Erre a „Correspondance de Pesth“ munkatársa azt felelte, hogy ha a delegátus ur és a pártjához tartozó képviselőtársai egyszer időt és fáradságot vennének maguknak a csekek a velük fajrokon magyar állampolgárokat meglátogatni, azt a meggyőződést nyernék, hogy azok a politikai és nemzeti szabadság nagyobb mértékét élvezik, mint az öök nemzeti rokonai Európa bármely más államában. Meggyőződésünk az, hogy tőlük nem követelnek mást, mint a magyar állampolgári köteleesség egyszerű teljesítését és e mellett a legteljesebb szabadságban ápolhatják anyanyelvüket és nemzeti kulturájukat.

Ezután Kaftan delegátus tovább fejtegette az ifjucseh-párt helyzetét az osztrák kormányval szemben s ezeket mondá: „Mi mint ellenség gyakorlati politikai czélokra törekszünk. Tudjuk, hogy a megvalósításhoz bizonyos idő-körülmények, alkalmak és megfelelő államférfiai személyek szükségesek. Önök Magyarországon szerencsések, hogy megtalálták az ily államférfiakat. Ha a kormány nálunk valami helyes és jót akar tenni, azt mi szintén pártállásunk által nem akadályoztatva fogjuk megítélni tudni. Ha pl. az osztrák-magyar monarchia viszonya Oroszországhoz barátságos értelemben és békés tendenciában csakugyan javult, ezt mi is elfogjuk ismerni, mert mi is a békét akarjuk minden állammal. Épp így el kell ismernünk, hogy a mint ön mondja, a magyar nemzet is barátságos és békés viszonyt akar Oroszországgal fentartani. Ez igen örvendetes. Sok gyakorlati közös érdekünk is van a magyar nemzettel. A csatorna-rendszer kiépítése és a folyamatszabályozás befejezése a monarchiában, Magyarországra néve is nagyon fontos. Azt akarjuk, hogy ezen a téren a mennyi csak lehet, megtörténjék és hogy Ausztriában e czélokra a nagyobb áldozatoktól se ijedjenek vissza. Mi a Duna Odera-csatorna költségeit is megszavazzuk, ha egyuttal a mi követelésünket, az Elba-Moldva-csatorna építését is teljesítik. Ha ez mind a kettő megtörténik, Magyarország gazdasági érdekeire is nagy előny lesz. A közigazgatási haladásnak ezekben a gyakorlati kérdéseiben könnyen lehetséges és tagadhatatlanul hasznos az egyetértés a monarchia két állama közt. Közreműködésünket ily czélok-

tól nem fogjuk megtagadni. A pártviszonyok Csehországban olyanok, hogy erélylyel és munkával el fogjuk érni czélunkat, a cseh államjog megvalósítását. Az ó csehek politikai czéljaikban hozzánk fognak csatlakozni, mert választóik követelik est. Oppozíciókban semmi által sem engedjük magunkat megtevesztetni a küzdelemben eszményi politikai czélunkért, a melyet gyakorlati eszközökkel akarunk elérni. Ki is kell vívniuk a sikert, mert mi csak legalis és alkotmányos, parlamentáris fegyverekkel küzdünk és ép úgy, mint a magyarok, loyális, a dinasztiahoz hű, monarchikus érzelmű párt vagyunk.

H I R E K.

Tájékoztató.

- Szeptember 20. A szerb egyházi delegátus estélye.
- Szeptember 23. Állami jutalomkiosztás Zsombolyán.
- Szeptember 27. A torontáli h. é. v. igazgatósági ülése.
- Október 2. A kis- és nagyhid bejárása.
- Október 7. Tisztviszéki ülés.
- Október 7. Őszi lövészeny.
- Október 4-7. Országos vásár.
- Október 8. Megyei őszi közgyűlés.
- Október 8. A jegyzői nyugdíjválasztmány ülése.
- Október 9. A közigazgatási bizottság ülése.
- November 3. A magyar olvasó-kör hangversenye.
- November 15-18. Országos vásár.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van, nők részére kedden és pénteken délután.

— A főispán hivatalos útja. Róna y Jenő főispán, aki szemlekerutja folytatására titkára, br. Hauser Károly és Keresztes Aladár m. alszámvevő kíséretében tegnap utazott el ujjalag, még a tegnapi nap folyamán megvizsgálta a párdányi főszolgabírósgot. Ma a módosi, holnap a bánlaki, holnapután pedig az alibunári főszolgabírósgban folytatja szemléjét s azután visszatér Nagybecskerekre. A szemlekerut egyes mozzanataira még visszatérünk.

— A rendőrkapitány itthon. Reitter Oszkár városi rendőrkapitány egy heti távollét után tegnap este visszaérkezett Nagybecskerekre s ma ismét átvette hivatala vezetését.

— A püspök balesetének emlékére. Mint értesülünk, Schaffer Antal pápai pralatus mozgalmat indított arra nézve, hogy Ittvarnok és Torda között azon a helyen, a hol Desseffy Sándor püspököt baleset érte, márvány emlékkerest állíttassék fel.

— Tanügyi kinevezések. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Link Paula okleveles

tanítónőt a bozovicsi állami elemi iskolához rendes tanítónővé, Szeitey György okleveles tanítót az oppovai községi elemi népiskolához egyelőre ideiglenes minőségű rendes tanítónővé, Schager Ferenc okleveles tanítót pedig a glogoni községi elemi népiskolához egyelőre ideiglenes minőségű rendes tanítónővé nevezte ki.

— Gróf Nákó a király előtt. Gróf Nákó Kálmánt, kinek legutóbbi lovasbravurjáról mi is említést tettünk, a delegáció fogadtatásánál az a kitüntetés érte, hogy ő felsége, ki maga is kitűnő lovas, nagy érdeklődéssel tudakozódott a gróf ischli bravurlovaglása felől. A mint a király gróf Nákót megpillantotta, hozzá sietett s így szólította meg:

— Megártott-e a nagy lovaglás? Láttam önt Ischliben a lovaglás után; valóban szép tour volt.

— Esküvő. Borbély György, a nagyszentmiklósi kir. adóhivatal egyik derek tisztviselője, vasárnap vezette oltárhoz Petrovits Alexandrát, Petrovits Svetozár gör. kel. esperes bájos leányát Nagy-Szentmiklóson.

— Tűz. Tegnap délelőtt Wolfinger Viktornak a nagybecskereki határban, a Gradnalicza negyedben lévő tanyáján tűzvész dult, a mely a felhalmozott széna-szalma és polyva készletet háromszáz öl hosszában elpusztította. A tűz úgy támadt, hogy két gyerek taplót próbált gyufával meggyújtani, miközben a szél egy égő taplódarabot a polyva közé vitt, a mely nyomban lángra kapott. A gondatlan gyerekek fejüket veszve menekültek a veszedelem láttára s a lángok már jó magasra csaptak, a mikor a künn időző tulajdonos észrevette a veszedelmet. Csakhamar kiérkezett a vész színhelyére dr. Perisics Zoltán v. főjegyző, polgármester-helyettes, továbbá Loga Szilárd v. alkapitány és a tűzoltóság, a mely másfélórai szakadatlan munka után lokalizálta a tüzet. A kár, mely biztosítás által megtérül, ezerkétszáz forint.

— Visszahelyezés. Szerb Klári községnek jegyzője, Stanimirov Nikola és segédjegyzője, Wéber Antal ellen folyt fegyelmi eljárás beszünttetett és mindkettő állásukba visszahelyeztettek.

— Egy nagybecskereki pallér szerencsése. A Szegedi Napló azzal a már nem épen új tric-vel igyekszik előfizetőinek a számát szaporítani, hogy „diszes nyereménytárgyat“ sorsol ki a maga fizető hivei között. Az idej „diszes nyereménytárgyat“, a mely, miként a lap írja, napok óta közszemlére volt kitéve a kiadóhivatal üzleti kirakatában, Fortuna istenasszony egy földinknek juttatta: Tóth István nagybecskereki ács-pallér az irigylet halandó, ki a ki-sorsolt értékes dísztárgyat elnyerte.

— „Jókay Mór“ jutalomdíj. A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Pancsova th. város közönségének a pancsovai állami főgymnasium a Jókai Mór irodalmi működését legjobban méltatótt egy tanulójának jutalmazására adományozott 50 korona jutalomdíjért külön leiratban elismerő köszönetét nyilvánította.

— A szabadkai gymnasium ügye. Szabadka városa az általa fenntartott gymnasium költségeit kevesbiteni óhajtván elhatározta, hogy annak vezetését a piarista tanítórendre bizza. Ez ügyben meg is indították a piarista renddel a tárgyalást, a melynek folyamán Léva Imre rendfőnök értesítette a város polgármesterét, hogy a kegyes tanítórend a főgymnasium vezetését elfogadja ugyan, de tekintettel a rend viszonyaira, az átvétel csakis néhány év eltelté után történhetne meg, akkor is csak azon esetre, ha a város a rend által alkalmazandó minden egyes tanár után évenként 1000 frtot fizet, ezenkívül pedig új gymnasiumi épületet és a szerzetes rendnek klostrot épít. Igen valószínű, hogy a város a feltételeket nem fogja teljesíteni.

— Tenyészállat-kiállítás Verseczen. A temesmegyei gazdasági egyesület részéről rendezett tenyészállat-kiállítást Verseczen tegnap nagyszámú közönség részvétele mellett tartották meg. Az egyesület által választott küldöttség tagjai: Seemayer Károly kir. tanácsos, polgármester einöklete alatt Benicsky Attila nagybirtokos, Bodó Lajos rendőrkapitány, Csapó Géza főszolgabíró, Waldher József közigazgatási előadó és Nagy Lajos egyleti titkar voltak. A vármegye közönségét Kormos Béla megyebizottsági tag képviselte. A bizottság a helyszínén felállított sátorban összeült és Korger Károly városi és Kárl Márton kerületi állat-

Szegény, hogyan szenved! Szakgatottan lélekzik, egész testében reszket és merőn néz az arczomba.

Aztán szól:

— Nem szeretem, sohasem szerettem, az esküvőnk előtt is másé volt a szívem. Önhö mentem, hogy az Övé lehessen. Mindketten szegények vagyunk, önnek pedig biztos állása van. Ez nem bűn, csupán a tehetetlenek bosszúja. Oh mennyire szeretem, benne élek, a szívvel dobog a szívem és e gyermek, kis angyalkám is az ő fia, azért imádom annyira!

Azt mondtam önnek, hogy a nénémnél töltöm az éjszakát, nála voltam; ha sétálni mentem el hazulról, akkor is hozzá siettem. Oh ön nem tudja, milyen gyönyörűség a kedvesünkkel lenni, ajkáról szívni a szeretmet. Aki ezt megízlelte, nem retten vissza a legnagyobb büntől sem és nem remeg a büntetéstől. Ön utálatos; undorodom, ha látom és úgy érzem, mintha egy kigyó csuszna felém.

— Mintha kigyó csuszna felém! . . . De most szót se többet!

Valahogyan lefektettem Nastenka, akkor kaczagott és lesóványodott ujjával integetett.

— Mindennap látjuk egymást és a férjem semmiről sem fog tudni, még a neved sem tudja meg, akárhogy kizozna, nem árulak el.

— Akárhogyan kizozna! . . . Opiumot adok neki, hogy lecsillapodjon. Ezzel a kanálkával kevés lesz, hiszen még egy századrésze könyveimnek sem fér beleje.

Atöleltem remegő testét és gyengéden sugtam a fülébe:

Édesem, nem tudod, mily gyönyörűség kedvesünk mellett lenni és ajkát szívni. Beteg vagy, ki kell innod az orvosságot.

Odanyujtottam az opiumot. Nastenka önk.

vületben kiírtette, nem is sejtve a veszélyt. Csókot lehettem homlokára és ezt mondtam:

— Igyál galambocskám és ne háborodj fel az emberek kegyetlenségén. Igen, az emberek kegyetlenek és hűtlenek, két istennek szolgálnak csupán, a gonoszsnak és a pénznek és szívük nem ismer irgalmat!

Nastenka a felét itta ki a pohárkának, de ki fogja irtetni egészen.

— Szívük nem ismer irgalmat, folytatám suttogva, és mosolyogva irányozzák a kést torunknak. Ne haragudj rám galambocskám és idd ki az egész poharat engedelmesen. Ez nem bűn, csupán a szerencsétlen áll bosszút a szerencsés telett. . . Igy ni, az egész poharat!

Nastenka hátrahanyalt. Gondosan betakartam lábait, megigazgattam a párnákat fejénél és oda ültem ágyához. Agyvelőmet szünetlenül döngetik a kalapácsok, mintha még több keserű gondolatot akarnának kovácsolni belőle.

Kitekintek az ablakon. Innét az egész utcát át lehet látni; halom a madárkák csicseregését; nemrég még Nastenka is így csicseregett, most azonban alszik és aludni fog örökké, mert szemei ragyogók voltak mint a menyország, szívében azonban a poklot hordozta. Ez a Démon megfojtotta benne az angyalt.

Mikor az orvosnak elbeszéltem Nastenka halálát, felsőhajtott és így vigasztalt:

— Legyen erős, Isten akarta így!

Nem jutott eszébe, hogy megnézze az opiumos üvegecskét. Azt mondhattam volna, hogy Nastenka önkivületében irtette ki.

Mikor elbucszott, hirtelen szilárdan a szemembe nézett, és megragadta úteremet. Ah! kiáltá nyomatékosan és halk fűtyentést hallatott. Lehetséges e, hogy már is gyanakszik reám?

orvossal egészítette ki magát. A bizottság elnöke az ülést megnyitván, kijelentette, hogy Versecz város a kiállítási díjakhoz 100 koronával járul; ugy kiosztásra kerül a megye által adott 50 drb, a megyei gazdasági egyesület által adott 200 drb koronával összesen 350 korona. Ezután megkezdtek a 29 kiállító által felhajtott mintegy 60 drb különböző koru és fajú tenyész-anyag vizsgálatát. Ezuán a bírálókat eredménye kihirdetettvén, a jutalmak kiosztattak. Az elnöklő polgármester azon ajánlatával, hogy jövő évre hason kiállításra Versecz város 200 drb koronát fog adni, felkéri az egyesületet, hogy ily tenyészkiállítást a jövő évben újból rendezzen Verseczen.

— **Elutasított magyar színészek.** Ujvidéken most épült az új színház, melynek felszentelési ünnepén magyar szót szerett volna hallani a város javarésze. A színház tulajdonosa semmi kifogást nem tett az ellen, hogy magyar szó hangozzék először a színpadon. Szeptember hóra Zoltán színtársulata nyerte meg a jogositványt s úgy volt, hogy szeptember elsején fényes ünnepséggel nyitják meg a színházat. Mikor Zoltán színgigagató lentjárt, hogy a megnyitásra intéskedjék, és látta, hogy a színház még nem készült el, a béreltidő meghosszabbítását kérte a színház tulajdonosától, a ki kijelentette, hogy a mennyiben Zoltán továbbra is nyert hatósági jogositványt, ő a maga részéről szívesen adja neki bérbe a színházat. — Erre Zoltán újabbikérvényt adott be a tanácsnál, a melyben előadja, hogy az ő jogositványa szeptember végén lejár ugyan, de mert nem rajta mult, hogy a jogositványt igénybe nem vehette, hanem azon, hogy a színház még nem készült el: — kéri a jogositványt 1895. év elejéig meghosszabbítani. A polgármester pedig elutasította a kérvényt. Az Ujvidéki Hírlap, melyből a hírt átvesszük, ugy magyarázza ezt meg, hogy a polgármester Hadzeits szerb társulatának ígérte oda a jogositványt, jöllehet ez kérvényt sem adott be az iránt. Az ügyet megfélebbezték s így még van egy kis remény, hogy mégis magyar szó szenteli fel az ujvidéki színpadot.

— **Azsiál állapotok Verseczen.** Verseczről írják, hogy ott a sváb „burachok“ az esti órákban az utca szegleteken szoktak összegyűlni és éjfélig vagy azon túl ordítani és a gyalogjárókat mecskos megjegyzésekkel insultálni. Legutóbb egy borbély legényt csupa hősieskedésből lekaptak a lábáról és úgy elverték, hogy a szerencsétlen néhány napi kínos szenvedés után a verseczi kórházban meghalt.

— **Megugrott lóköltő.** Zombolyáról írják, hogy Szőri András, tordai lóköltő, kit a csendőrség csak a napokban szállított a zombolyai községébe a börtönébe, e hó 10-én éjjel megugrott. Az ügyes gazember felszedte az ajtó előtt a téglalépcsőt, majd kivájta az ajtó alatt a földet, végül felemelte az ajtó előtti kövezetet és azon az uton elillant. A csendőrség most ujra nyomozza a hirhedt tolvajt, ki csak nemrég ulti le az öt évvel ezelőtt reárott fegyhabbuntetést.

— **Elfogott sikkasztó.** Említettük volt, hogy Filip Juon kocsis, bobdai gazdájától egy váltó és némi készpénzrel, összesen 630 frtnyi összeggel, a helyett hogy Zombolyára ment volna a takarékpénztárba fizetni, Temesvárra felé vette útját. A temesvári csendőrség, mint ma értesülünk, a hűtlen szolgát egy józsefvárosi vendéglőben már meg is találta. Az ellopott pénz azonban már oda volt.

— **Ilonafalva.** A Krassó-Szörény-megyei Bukovecz község egészen el volt adósodva és a tönk szélén állott. Jakabffy Imre főispán közvetítése folytán az állam átvette a telepítés terheit és ezzel 600 magyar telepes családot mentett meg a biztos tönkrejutástól. A telepesek most azzal kívánják kifejezni haláljukat Jakabffy főispán iránt, hogy telepük nevét a főispán nevének neve után, Ilonafalvára változtatják át.

— **60,000 frt a főnyeremény a lebergi kiállítási sorsjegyeknél, mely 10% levonat után készpénzben fizetetik ki.** Figyelmeztetjük tisztelt olvasóinkat, hogy a húzás már szeptember 27-én történik.

— **x—** A nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívjuk a Kovács Gedeon féle helybeli egyik legtekintélyesebb, a modern igények és minden lehető kívánalmaknak teljesen megfelelően berendezett confectio üzletre, mely nálunk e szakban elsőként vezette be a legszolidabb kiszolgálás mellett a szabott árakat. Al-

landó gazdag raktára ezen üzlet a legujabb divatu női confectiók, kifogástalanul készített uri- és gyermekruhák, valamint nagy választéku bel- és külföldi gyártmányú mindenféle gyapjuszöveteknek. Méreterint megrendelések, nemkülönben egyenruházati szállítmányok — ugy rendőrök, valamint tüzoltók és katonák részére — pontossággal fogantatnak.

Táviratok.

A balassagyarmati királynapok.

Budapest, szept. 18. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Balassagyarmatról telegrafálják: A tegnapi fogadtatásnál Vasary hercegprimás az egyház, politikai küzdelmekről beszélve, a következőket mondotta:

Mi egyházunk egyik jogát védjük. Noha jogunknak elveszthetése nagy aggodalommal tölti is el szíveinket, nem ingathatja meg alattvalói hűségünket és hódolatunkat.

A király a primás üdvözlését megköszönve a következőket válaszolta:

Meg vagyok győződve, hogy szentegyházunk papsága hagyományos polgári erényeit, a trón iránti tántoríthatatlan hűségét és hazaszeretetét ezentul is gondosan megőrzi.

A többi küldötségnek adott királyi válaszok nem voltak politikai vonatkozásúak.

A zsidó küldötség körében nagy örömet keltett, hogy a király a felekezetek sorában fogadta őket. A küldötség szónokának üdvözlésére a király ezt felelte:

Népeim irányában valláskülönbség nem képez választalat szívemben. Királyi kegyelmemre és oltalmamra tehát önök is mindenkor számíthatnak.

Albrecht visszavonulása.

Budapest, szept. 18. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Hirszerint Albrecht főherceg, tábornagy, a hadsereg főfelügyelője legközelebb visszavonul. Beavatott körök Schönhofel tábornagynak a főfelügyelőségre történt helyettesítését a főherceg visszavonulása előjelének tekintik.

A tragika tragédiája.

Budapest, szept. 18. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Jászai Mari, a nemzeti színház elsőrangú művésznője legutóbbi vidéki vendégszereplése alkalmával beleszeretett egy fiatal vidéki színészbe, aki azonban visszautasította a művésznő szerelmét. A szerelmében szerencsétlen nő foszforoldatot ivott, de gyorsan alkalmazott ellenszer megmentette.

Vérfürdő Koreában.

Budapest szeptember 18. (A „Torontái“ eredeti távirata.) Shangai-ból érkezett távirat szerint a japánok körülfoztak egy huszezer főnyi kínai sereget, tizenhét ezret lekasaboltak, harmadfélezret elfogtak, a többit megszalasztották. A japánok vesztesége mindössze harmincz halott.

REGÉNY-CSARNOK.

BOSSZUBÓL.

Olasz regény. Irta: Cordella.

A „Torontái“ számára fordította: Györke. (Folytatás.)

Elza magára szedte az ékszereket s úgy bámulta önmagát önfeláldozóan a tükör előtt; kissé halvány arcahoz remekül állottak.

— Milyen jól áll! szokta mondogatni anyja tetszelegve, boldogan.

— Csak a gyémánt tűntetheti fel az arcot egész szépségében, folytatá megjegyzéseit a márkíné, — én jól tudom azt, mert soha nem volt módomban gyémántokat hordani.

— Ezután hordhatsz te is, jut itt neked is elég, felelt Elza, ujra előszedve a tokából egy-egy ékszert.

Ő maga nem elégedvén meg a nézetekkel, megmutogatta kincseit ismerőseinek, barátainak és egész városzerte Sangalli Ede fejedelmi aján-

dékaírók beszélt, persze mindent magnagyitva. Száz-lemer lira értékű diadémokról, milliókat érő nyak-áncokról s több efféle hallatlan kincsekről beszéltek az emberek.

A palotákból szétterjedt a hírek a polgári házakba, a nép közt olyasmit is lehetett hallani, hogy Belfiorék fedezték fel Amerikát s az a sok szállító, a kik előbb alig álltak szóba velök, mert rendesen adásaik maradtak, most mindnyájan a legnagyobb készséggel ajánlottak fel nekik árucikkeiket.

Belfiorék nagy fényvel akarták megtartani a lakodalmat; az esküvő estjén pompás lakomát szándékoztak adni, másnap pedig legalább ötven terítékű villásreggelit. Ők maguk boldogok voltak, tehát azt akarták, hogy másik is mulassanak velök együtt; azután ki akarták rakni közzemlére az ajándékokat, hogy hadd hiazon töltsék a mások szeme is.

Azokban a napokban egy másik esküvőről is sokat tárgyaltak az előkelőbb körök t. i. Rinaldi Juliának Guidi kapitányval leendő házasságáról, de ez tökéletesen elhalványodott amaz mellett, sőt Guidék tudni sem akartak sem lakodalmáról, sem ékszerkiállításáról; a legszorosabb családi körben akarták megtartani; az volt a tervük, hogy utazórúhában esküdnek meg, azután minden tekintet nélkül elutaznak valahová a hegyek köze, a tengerpartra, hogy elrejtseék a világ kandi szeméi elől boldogságukat.

A bárónak rendkívül tetszett ez a szerény program. Négy leánya volt, nem akarta volna magát költségekbe verni az első esetenél sem, így bizvast remélhetette, hogy ennél többet a többi leány sem kíván majd, ha reájok kerül a sor annak idején.

XVIII.

Az Elza esküvőjére tett nagyszabású előkészületek híre eljutott a Grazia villába is.

A jegyosek legutóbbi látogatása alkalmával ugy vette észre, hogy Ede iránt érzett szerelme még nem halt ki, csak el volt fojtva szíve mélyében, hogy a legelső alkalommal újból lángra lobbanjon. Szeretett volna elmaradni az esküvőről, de atyja kijelentette, hogy nem hiányozhatnak onnan fontosabb ok nélkül.

Renata szilárd jellemű leány volt; a kötelességérzet tartotta fenn a megpróbáltatásoknak ama nehéz napjaiban. Előkészítette tehát ő is az ünnepélyre felveendő öltözéket, hozatott egy pár ékszert, hogy azok közül egyet kiválasszon a menyasszony számára s azután ujra beköszöntött a régi egyhangu életmód, melybe csak Fanny rövid látogatásai hoztak változatosságot.

(Folytatás a következők.)

Nyilttér.*)

Női ruhaterem megnyitása.

Nagybecskerek és környéke igen tisztelt közönségének és nagyrabecsült vevőimnek tiszteletteljesen tudomására hozom, hogy a Hunyadi-utczában levő saját házamban, közvetlen szomszédságában az immár 1856. év óta fennálló uri és női ruha konfekció üzletemnek, egy teljesen fővárosi mintára berendezett

eladó csarnokból, próbateremből és műhelyből álló

nőruha-termet

nyitottam meg.

Ruhaszövetekben való összes újdonságokkal, diszitő és selyemzikkékkal duosan felszerelt raktáram, francia és angol mérvadó divatlapok, tapasztalt, szakszerűen képzett, kitűnő művezetőim, kik részint a legujabb műszerekkel ellátott műhelyem, részint pedig áruraktáram élén állanak, továbbá a hozzám szerződött fővárosi munkaerők lehetővé teszik, hogy e téren a legjobbat és legizlésebbet produkálva, sikeresen versenyezhessek a bécsi és budapesti konkurencziával. Ama biztos meggyőződésben, hogy a mélyen tisztelt közönség emez újabb vállalkozásomat is bizalmával tisztelt meg, melegen ajánlom azt a nagyrabecsült hölgyvilág figyelmébe.

Kiváló tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

*) Az e rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Bertalan.

H i r d e t é s e k.

BIZTOSÍTÁS.

Egy elsőrangú életbiztosító intézet
tevékeny képviselőket

keres, kiknek jelentékeny és tartós
kereset biztosítva volna.

Allandó ügynökségek átvételére
hajlandó cégek kéretnek ajánlataikat
a kellő referenciákkal ellátva

»Biztosítás«
jelige alatt beiktudni

ECKSTEIN BERNÁT

hirdetési irodájába Budapesten.

(659—2.1)

(660—3.1)

Pályázati hirdetmény.

A basahidi községi kisdédvönői állás
elhalálozás folytán megüresedvén, ezen
állásra ezennel pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: 350 frt készpénz, ter-
mészetbeni lakás és szükséges mennyiségű
fűtő szalma.

Felhivatnak mindazok, kik ezen állást
elnyerni óhajtják, hogy pályázati kérvényei-
ket az 1894. évi XV. t.-cz. értelmében
felszerelve f. évi október hó 20-ig aláírott
községelöljáróságához czimezve nyújtsák be.

Ezen állást elnyerni szándékozók, köte-
lesek a hivatalos magyar nyelven kívül a
szerb és német nyelvet tökéletesen birni.

Basahid, 1894. szeptember hó 17-én.

Szávits,
jegyző,

Popov Arsen,
bíró.

(658—1.1)

Pályázati hirdetmény.

Szerb-Ittében (Torontálmegye) lemondás
folytán üresedésbe jött állandó mende-
dékházi dajkai állásra pályázat hirdettetik.

Javadalmazás: 220 frt készpénz, egy
szobából és konyhából álló szabad lakás
és a szoba fűtéshez elegendő szalma.

Magyar, német és szerb nyelv ismerete
követeltetik.

Szabályszerűen felszerelt kérvények
szeptember hó 30-ig az iskolaszéki elnök-
séghez küldendők.

Szerb-Ittebe, 1894. szeptember 15-én.

Jenovay Imre,
isk. elnök.

Szervó Fülöp,
közs. tanító.

Tamisász szabályozó és belvizvezető társulat.

407. sz. 1894.

(661—1.1)

Meghívó

a Tamisász szabályozó és belvizvezető
társulat 1894. évi október hó 5-én délelőtti
11 órakor a társulat hivatalos helyiségei-
ben tartandó

rendes évi

közgyűlésére.

A napirend a következő:

1. Évi jelentés a társulat állapotáról.
2. Az 1893. évi számadás az arról szóló
igazgatói és számvizsgáló bizottsági
jelentés tárgyalása, és úgy az igazgató-
nak mint a számvizsgáló bizottságnak
a felmentés megszavazása.
3. Az 1895. évre készített költség-előirány-
zat tárgyalása és megállapítása.
4. Egy választmányi tag megválasztása.

Párdány, 1894. évi szeptember hó 17.

Társulati elnök megbízásából:

Petrikovits Róbert,
társulati igazgató.

Utolsóelőtti hét.

Lembergki kiállítási

sorsjegy

à 1 frt.

Főnyeremény:

60.000

frt. Ajánlja

(646—11.5) Slavnik Sándor.

Ikt. 3119. 1894. tkv.

(648—3.3)

Hirdetmény.

A perlaszi kir. járásbíróóság mint telek-
könyvi hatóság részéről közzé tétetik: mi-
szerint a torontáli h. é. vasut, Nagy-Becs-
kerec-pancsovai vonala számára az alább
megnevezett határokból kisajátított terü-
letekről elkészített összeírás, térkép és
egyedi kimutatás hitelesítésére a helyszí-
nére a következő határnapok tüzetnek ki,
ugymint:

1. Orlovát községre nézve 1894. évi
október hó 9-én reggel 9 órakor Tomase-
váci állomáson;

2. Tomasevácz községre nézve ugyan-
akkor, ugyanott.

Az érdekeltek felhivatnak, miszerint
netaláni észreveteleiket a fennebbi határ-
napon a bizottság előtt előterjessék, külön-
ben a kisajátítás és a felvett térfogat, ugy-
a feljegyzett szolgálmatok s jogosultságok
iránti kifogásaik többé tekintetbe nem
jöhhetnek.

Együttal felhivatnak mindazok, a kik
a fennebbi határokból a torontáli h. é.
vasut Nagy-Becs-kerec-pancsovai vonala
számára kisajátított területekért járó és az
egyedi kimutatásban kitett kártalanítási
összeg mennyiségére nézve ellenvetéseket
tenni akarnak, vagy ezen összegre bármi
czim alatt igényt tartanak; ezeket 1894.
évi október hó 1-ig ezen telekkönyvi ható-
ságnál annál bizonyosabban bejelentésük,
minthogy a később jelentkezők észrevete-
leire s igényeire semmi tekintet nem lévén,
a kisajátítási és kártalanítási összeg annak
és azon mennyiségben fog kiadatni, a
kinek nevére és a mely összeggel az az
egyedi kimutatásban ki van téve, a beke-
belezett vagy felülkebelezett tételek pedig
ezen a kisajátított területéről hivatalból
le fognak töröltetni.

Az összeírás, térkép és egyedi kimu-
tatás a telekhivatalban betekintheők.

Kelt Perlaszon a kir. jbiróság telek-
könyvi hatóságánál, 1894. évi augusztus
hó 25. napján.

Szikszay Sándor,
kir. aljbiró.

847. b. v. sz. 1894.

(662—1.1)

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881.
évi LX. t.-cz. 102. §. értelmében ezennel
közírré teszi, hogy a török-becsei kir.
járásbíróóság 2630. polg. 1894. számú vég-
zése által Bäumel Zsigmond és társa lugosi
czég mint végrehajtató javára Blau Gabor
és társa beodrai czég ellen hátr. 225 frt
90 kr. tőke, ennek 1894. év július hó 10-ik
napjától számítandó 6% kamatai s eddig
összesen 25 frt 54 kr. perköltség erejéig
elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával
bíróilag le- és felülfoglalt és 1490 frtra
becsült különféle bolti árúk, állvány és
asztalok, lovak, kocsik, butorok, téglák és
egyebekből álló ingóságok nyilvános árve-
rés útján eladatnak.

Mely árverésnek a 3810. polg. 1894.
sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely-
színén, vagyis Beodrán a czég helyiségeiben
leendő eszközésére 1894. évi október
hó 11-ik napjának d. u. 2 órája határidőtil
kittizetik és ahhoz a venni szándékozók
ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg,
hogy az érintett ingóságok ezen árverésen,
az 1881. évi LX. t.-cz. 107. §-a értelmében
a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is ela-
datni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára
az 1881. évi LX. t.-cz. 108. §-ában meg-
állapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Török-Becsen, 1894. szeptember
hó 9. napján.

Rankovits István,
kir. jbirósági végrehajtó.

6968. sz. I. 1894.

(656—3.2)

Pályázati hirdetmény.

A torontálmegyei török-becsei járás-
ban T.-Becse központtal járási gyepmesteri
telep létesítetvén, a járási gyepmesteri
állásra pályázatot hirdetek.

A javadalmazás áll:

1. Két szoba, konyha kamrából álló
lakás a telepen;

2. saját személyét illetőleg 200 frt s
minden egyes segéd után évi 100—100
frt s végül 100 frt lótarási átalány.

3. A szabályrendeletileg megállapított
díjakból.

Felhivatnak az állást elnyerni óhajtók,
hogy kérvényeiket f. évi október hó 1-ig
alulírottnál benyújtsák.

T.-Becsen, 1894. évi szeptember hó
6-án.

Vogl, szolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Bega-Szt.-György községében a segéd-
jegyzői állás megüresedvén, annak egyelőre
helyettesítés útján való betöltésére ezennel
pályázat nyitattik.

Felhivatnak mindazok, kik eme állásra
pályázni óhajtának, miként ez iránti kér-
vényüket mielőbb hozzám küldeni sies-
senek, az állásra állandosítás — megfele-
léség esetére — biztos.

Évi járandóság 400 frt készpénz és
egy szobából álló szabad lakás, ezenfelül
200 frt mellékjövedelem.

Az állás azonnal, de legfeljebb október
1-ig elfoglalandó.

Kelt Bega Szt.-Györgyön, 1894. szeptem-
ber 15-én.

Schiller Lipót,
közs. jegyző.

(657—3.2)

Hirdetések

felvételnek

e lap kiadóhivatalában.